

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN 2021-810

8.9.2021

### Gjensidige Forsikring ASA

#### Retts hjelp

Tvist med søster om disposisjoner før farens død – gyldighet av testament – sammenheng med arv?

Sikrede kom i tvist mot sin søster grunnet disposisjoner hun hadde foretatt, eller fått deres felles far til å foreta, for å berike seg selv. Det gjaldt blant annet overføring av eiendom fra far til søster. Faren var svekket av demens, og sikrede mente faren ikke hadde rettslig handleevne, slik at disposisjonene ikke var gyldige. Ved farens bortgang oppdaget sikrede at faren hadde skrevet et testament. Sikrede bestred gyldigheten av dette grunnet farens sinnstilstand. Sikrede søkte om retts hjelpdekning for tvisten mot søsteren, både hva gjaldt testamentet og disposisjoner gjort før farens bortgang. Selskapet avsto med henvisning til unntaket for tvist som har sammenheng med arv. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på retts hjelpsdekning da tvisten hadde sammenheng med arv.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum kr 100 000

---

#### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for utgifter til retts hjelp.

Sikredes retts hjelpforsikring har unntak for:

Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse, underholdningsbidrag, bodeling, oppløsning av økonomisk fellesskap etablert av samboende, oppløsning av husstandsfellesskap, og felleseie- og dødsboskifter.

Vilkårene sier videre at:

Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken.

Sikrede er i konflikt med søsteren om disposisjoner hun har foretatt, eller fått deres felles far til å gjøre, for å berike seg selv. Faren var fra 2012 syk/svekket av demens. Faren gikk bort 9.4.20, men sikrede oppdaget de aktuelle forholdene før hans død. Sikrede anså det som en grov utnyttelse av farens sinnstilstand og anmeldte forholdene i 2016.

Da faren døde oppdaget sikrede at faren hadde skrevet et testamente. Sikrede bestred gyldigheten av dette fordi han mener faren ikke forstod hva han signerte på pga. svekket helsetilstand da han underskrev.

Sikredes tidligere advokat søkte 28.4.20 om retts hjelpdekning for tvisten. Selskapet avsto 29.4.20 med henvisning til unntaket for tvist som har sammenheng med arv.

**Sikrede** krever dekning for utgifter til retts hjelp og anfører at tvisten ikke har sammenheng med arv, men gjelder spørsmålet om faren hadde rettslig handleevne i perioden fra 2012 og frem til sin død. Sikrede er innforstått med at manglende rettslig handleevne kan få betydning for tvister som

har sammenheng med arv, men den aktuelle tvisten var pågående også før faren døde og før sikrede var kjent med at faren hadde opprettet testamentet. Det er tilfeldig at spørsmålet om farens rettslige handleevne nå også får betydning for spørsmålet om gyldigheten av testamentet. Selskapet må i det minste skille mellom dekning til rettshjelp som knytter seg til tiden forut for farens død, hvor spørsmålet utelukkende var om han hadde rettslige handleevne, og rettshjelp i forbindelse med tvist om testamentets gyldighet.

**Selskapet** avviser ansvar og anfører at tvisten har sammenheng med arv. Selskapet er ikke uenig i at det er stilt spørsmål om rettslig handleevne, men det foreligger ikke noen økonomisk interesse for sikrede i dette spørsmålet. Den økonomiske interessen for sikrede vil kun foreligge dersom det foreligger arv. Tematikken er i stor grad sammenfallende med det selskapet ser i arvetvister, hvor det er spørsmål om arvelaters rettslige handleevne som gjør seg gjeldende. I vilkårene står det at erstatningen under enhver omstendighet er begrenset til den antatte økonomiske verdien av sikredes interesse i saken. Dette er i tråd med det forsikringsrettslige prinsippet om at "interesse uten økonomisk verdi" ikke kan forsikres. Først når tvisten er tilknyttet arv vil sikrede ha en økonomisk interesse, og da vil tvisten rammes av unntaket.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig under rettshjelpforsikringen.

Sikredes forsikring har unntak for tvist som "har sammenheng" med bl.a. arv. Formuleringen "sammenheng" tilsier at det ikke er noe krav om at arv er den eneste årsaken til tvisten, og heller ikke at arv er en direkte årsak, jf. f.eks. FinKN 2018-290.

Den aktuelle tvisten startet før sikredes far døde og gjaldt da direkte spørsmålet om rettslig handleevne pga. demens. Indirekte har dette spørsmålet imidlertid også betydning for størrelsen på sikredes arvelodd og derfor på selve arveoppgjøret. Dermed har tvisten "sammenheng med" arv, jf. f.eks. FinKN 2019-500 og FKN 2010-324. Senere utviklet tvisten seg til å angå spørsmålet om gyldigheten av avdødes testament, og dette har klart sammenheng med "arv".

Sikrede anfører at selskapet må innvilge rettshjelp for den del av bstanden som er gitt før farens bortgang, fordi denne ikke gjelder gyldigheten av testamentet. Selskapets ansvar er imidlertid begrenset til sikredes økonomiske interesse i tvistegjenstanden. Sikrede har ingen økonomisk interesse i farens formue utover det som tilfaller sikrede gjennom arv. Sikredes økonomiske interesse i å få dom på at faren ikke hadde rettslig handlingsevne ligger nettopp i muligheten til å øke hans arvelodd. Situasjonen er derfor at sikrede enten ikke har noen økonomisk interesse i tvisten, eller at tvisten har sammenheng med arv.

Selskapet er etter dette ikke ansvarlig under rettshjelpforsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Selskapet gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).*